

ZMODYFIKOWANY APARAT CZTEROKUŁOWY T-03

DO BADANIA POWIERZCHNIOWEGO
ZUŻYCIA ZMĘCZENIOWEGO (PITTINGU)

INSTYTUT TECHNOLOGII EKSPLOATACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY RADOM

ul. K. Pułaskiego 6/10, 26-600 Radom

fax: (048) 3644765

www.itee.radom.pl

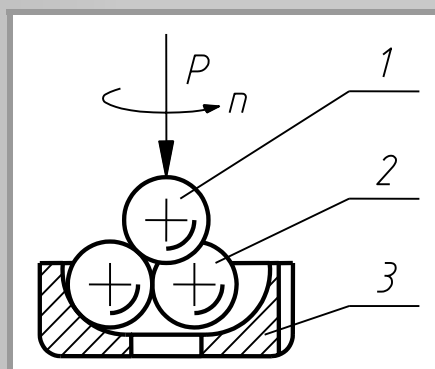
www.tribologia.org

trib-dep@itee.radom.pl

CHARAKTERYSTYKA URZĄDZENIA

Zmodyfikowany aparat czterokulowy T-03 przeznaczony jest do badania wpływu środków smarowych oraz materiałów konstrukcyjnych na powierzchniowe zużycie zmęczeniowe (pitting) elementów pracujących w wysokoobciążonym styku smarowanym.

Urządzenie T-03 umożliwia prowadzenie badań zgodnie z wymogami normy **IP 300**.

W przypadku badania wpływu środków smarowych na pitting skojarzenie badawcze składa się z czterech kulek łożyskowych, z których górna (1), zamocowana we wrzecionie, obraca się z zadaną prędkością n , natomiast trzy pozostałe (2), dociskane do niej siłą P , toczą się w specjalnej bieżni (3).

W przypadku badania wpływu materiałów konstrukcyjnych na pitting zamiast górnej kulki (1) we wrzecionie montuje się próbkę w postaci stożka wykonanego z badanego materiału, z ewentualnie naniesioną badaną powłoką.

Zmodyfikowany aparat czterokulowy T-03 wyposażony jest w system pomiarowo-sterujący, w skład którego wchodzi:

- zestaw przetworników pomiarowych,
- sterownik,
- komputer z zainstalowanym specjalnym programem pomiarowo-rejestrującym.

W czasie biegu badawczego mierzone są następujące wielkości:

- poziom drgań węzła tarcia,
- temperatura badanego środka smarowego,
- czas biegu badawczego.

Przebiegi mierzonych wartości wyświetlane są na bieżąco na ekranie monitora, a po zakończeniu biegu badawczego archiwizowane na dysku komputera. Silnik napędowy urządzenia jest automatycznie zatrzymywany po osiągnięciu zadanego poziomu drgań spowodowanych wystąpieniem wykruszenia materiału (pitting) na jednym z elementów testowych. Po badaniach można wydrukować raport przedstawiający wykresy zmian poszczególnych wielkości w funkcji czasu.

DANE TECHNICZNE

– rodzaj ruchu	toczenie
– geometria styku	skoncentrowany (punktowy)
– nominalna średnica kuli	12.7 mm (0.5")
– prędkość obrotowa	do 1800 obr/min
– obciążenie	do 7848 N
– gabaryty urządzenia (S x W x G)	1100 x 1700 x 620 mm
– waga urządzenia	210 kg
– zasilanie	230 V / 50 Hz
– maksymalny pobór mocy	2.1 kW

